

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

***X Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**09 листопада 2023 року
м. Полтава**

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету:

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

Рудик Володимир – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;

Коваленко Вікторія – доктор економічних наук, професор, професор кафедри банківської справи Одеського національного економічного університету;

Кришталь Галина – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

Стамат Вікторія – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та маркетингу, заступник декана обліково-фінансового факультету з навчальної роботи Миколаївського національного аграрного університету;

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету;

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

Лега Ольга – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 09 листопада 2023 року). Полтава, 2023. 386 с.

У збірнику надруковані матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 448 від 01.11.2023 р.

© Колектив авторів, 2023 рік

© Полтавський державний аграрний університет

business and households in Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2022. Vol.3. Iss. 44. P. 328-337. DOI: 10.55643/fcaptr.3.44.2022.3763.

**Аріна Плотнікова, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Вікторія Коваленко, д.е.н., професор,
професор кафедри банківської справи
Одеський національний економічний університет**

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНКІНГ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Процес глобалізації, який характерний для сучасної світової економіки, призвів до необхідності швидкої мобілізації та перерозподілу фінансових ресурсів і капіталів, що призвело до значних змін в діяльність фінансових посередників, а також до появи нового типу послуг – інвестиційного банкінгу.

Поняття «інвестиційний банкінг» не має єдиного визначення як в українській, так і в зарубіжній науковій теорії. Деякі науковці визначають цей термін як банківський продукт, інші – як продукт інвестиційних та консалтингових компаній. А деякі вітчизняні науковці стверджують, що інвестиційний банкінг – це система послуг у інвестиційній сфері, що надаються будь-якими фінансовими посередниками, в тому числі консалтинговими та інвестиційними компаніями [1].

На думку швейцарського науковця Осей-Овусу М., інвестиційний банкінг – це окремий вид фінансової діяльності, що включає в себе повний спектр послуг з оцінки фінансових потреб клієнтів та надання консультацій у сфері злиття і поглинань, залучення коштів на ринку капіталів, консультування з юридичних питань при купівлі/продажу цінних паперів [2].

Проте, вітчизняні банки не розглядають інвестування як основний вид діяльності через високі фінансові ризики, складність проведення операцій, недостатність методичної та технологічної бази, а також через брак висококваліфікованого персоналу [3].

Саме тому в Україні наразі не існує окремих інвестиційних банків, проте дані специфічні послуги надаються банківськими установами та фінансовими компаніями поряд з класичними та звичними клієнтам послугами. Зокрема, послуги з інвестиційного банкінгу надають ПАТ «Південний», АТ «Правекс-Банк», АТ «Таскомбанк» та інші.

Традиційно інвестиційний банкінг включає комплекс послуг: андеррайтинг, злиття та поглинання, довірче управління фінансовими активами, брокерські послуги, інвестиційний консалтинг. Але на даний час, вітчизняні банки надають досить обмежений пакет інвестиційних послуг. Найбільш усталеними для більшості з них є організація випуску та розміщення облігацій, депозитарій та консультаційні послуги. Також деякі банки та фінансові

компанії надають послуги з корпоративного фінансування, стратегічного консультування, проведення угод злиття та поглинань.

Обмеженість інвестиційної діяльності в Україні гальмує розвиток вітчизняної економіки та знижує її конкурентоспроможність на світовому ринку. Для подальшого розвитку інвестиційного банкінгу в Україні необхідно вдосконалити правове регулювання в тому числі в розрізі захисту інвесторів, відновити довіру населення до цінних паперів та банківської системи загалом, створити спеціальні підрозділи та проводити підготовку фахівців у сфері інвестиційного банкінгу. Також вагомим чинником гальмування інвестиційної діяльності в Україні є нерозвиненість фондового ринку, тому для поживлення інвестиційної діяльності в нашій країні необхідно докласти зусиль для розвитку інфраструктури фондового ринку, забезпечення більшого доступу до різноманітних інвестиційних інструментів, а також підвищення рівня прозорості та довіри серед інвесторів і учасників ринку.

Активізація інвестиційного банкінгу може бути стимулом для залучення як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій [3].

Інвестиційний банкінг дозволяє нівелювати обмеження в розрізі довгострокового фінансування для комплексних проєктів, для яких проблематично залучити ресурс, що адекватний за своїм обсягом і ціною [4].

Розвиток інноваційних банків, які орієнтовані на ціле-орієнтовані інновації супроводжується такими характеристиками як : антициклічність; орієнтованість на довгострокове створення вартості для стейкхолдерів; структурованість діяльності та стратегічність.

Актуальність розвитку інвестиційного банкінгу посилиться після завершення російсько-української війни, адже інвестиційний банкінг може позитивно вплинути на обсяг залучення іноземних інвестицій, які можуть бути спрямовані на розвиток та відновлення зруйнованої інфраструктури. Крім того, розвиток інвестиційного банкінгу є необхідним для створення нових робочих місць та для підтримки малого і середнього бізнесу, що особливо потребує фінансування та є найбільш вразливим до зовнішніх факторів.

Отже, інвестиційний банкінг в Україні представляє собою досить нову та перспективну сферу, але водночас складний бізнес-процес їх фінансової діяльності, яка потребує активного розвитку та може стати ключовим стратегічним напрямом для українських банків задля розвитку національної економіки.

Література:

1. Рогульський В.М. Інвестиційний банкінг як інноваційна форма фінансових послуг. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bc2f2bed-6adc-44bb-9ee3-950b116f2960/content> (дата звернення: 02.10.2023).

2. Лапіна Ю.Г. теоретичних підходів до визначення поняття «інвестиційний банкінг»: закордонний та український досвід. URL: https://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/articles/issue_18/IULIYA_H_LAPINADevelop

ment_of_Theoretical_Approaches_of_Investment_Banking_Term_Ukrainian_and_Foreign_Experience.pdf (дата звернення: 03.10.2023).

3. Пантелєєва Н.М. Інвестиційний банкінг як новація банківського бізнесу URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3cb60684-376b-4a4f-b501-34863b41d823/content> (дата звернення 03.10.2023).

4. Алексін Г. О. Роль інституту інвестиційного банкінгу в повоєнному відновленні економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-39>.

**Наталія Подвірна, к.політ.н.,
доцент кафедри економіки та публічного управління;
Роман Южека, здобувач вищої освіти СВО Магістр,
член Громадської організації «Спілка освітян України»
Львівський національний університет імені Івана Франка**

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Використання публічних фінансів у воєнний час значно відрізняється від ситуації в стабільному та мирному часі у суспільстві, тому питанню управління публічними фінансами у воєнний час має приділятися особлива увага, зокрема, щодо розумного та ефективного перерозподілу фінансових ресурсів відповідно до потреб війни для забезпечення, щоб люди дотримувалися відповідних соціальних стандартів життя. Питання управління публічними фінансами в країнах, де ведуться військові дії, надзвичайно актуалізує обрану тему дослідження.

Питання управління публічними фінансами та ефективності їх використання досліджувалось багатьма вітчизняними вченими. Зокрема, у працях таких науковців, як: О. Б. Білявської, С. В. Бардаша, Ю. Р. Баранюка, Л. К. Воронової, Н. Л. Губерської, М. П. Кучерявенко, Т. А. Латковської, О. А. Музики-Стефанчук, А. А. Нечай, О. П. Орлюк, П. С. Пацурківського, І.Ю. Пришви, Л. К. Царьової та інших. Проте проблема управління публічними фінансами залишається актуальною, особливо в умовах воєнного стану коли суспільство спрямовує усі свої зусилля на перемогу і фізично немає змоги відстежувати публічні витрати з боку державних структур.

Перш за все, треба розібратись з поняттями, що таке «публічні кошти» та «публічні фінанси». Згідно з Законом України «Про відкритість використання публічних коштів», публічні кошти – це кошти державного бюджету (крім таємних видатків), бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії, кошти Національного банку України, державних банків, державних цільових фондів, Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також кошти суб'єктів господарювання державної